HART ENVAAT CIJFERS

Jaarcijfers

Aneurysma van de Abdominale Aorta

2024

Hartstichting

NHR

Inhoudsopgave

Basiscijfers aneurysma van de abdominale aorta (AAA) 2024	4
Methode	4
Resultaten	4
Sterfte	5
Prognose	6
Ziekenhuisopnamen	7
Dagopnamen	8

In dit hoofdstuk worden de jaarcijfers met betrekking tot sterfte, ziekenhuisopnames en behandelingen gepresenteerd, uitgesplitst naar leeftijd en geslacht. Naast de cijfers van het betreffende jaar worden ook meerjarige trends gepresenteerd om ontwikkelingen inzichtelijk te maken. Deze gegevens bieden een uitgebreid beeld van de impact hart- en vaatziekten en vormen een belangrijke basis voor beleidsvorming en zorgverbetering.

Basiscijfers aneurysma van de abdominale aorta (AAA) 2024

In dit hoofdstuk worden de jaarcijfers met betrekking tot sterfte en ziekenhuisopnamen bij aneurysma van de abdominale aorta (AAA) voor het jaar 2024 gepresenteerd. Uitsplitsing vindt plaats naar leeftijd en geslacht. Daarnaast worden trends in de periode 1980-2024 en prognosecijfers voor aneurysma van de abdominale aorta na eerste ziekenhuisopnamen beschreven.

L.M. Steendam[1,2], R.H. Wimmers[1], Y. Koop[1,2], I. Vaartjes[2]

[1] Hartstichting, Den Haag

[2] Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde, Universitair Medisch Centrum Utrecht, Utrecht

Methode

Sterftecijfers zijn afkomstig uit de doodsoorzaken statistieken van het CBS. Ziekenhuisopnamen zijn op basis van gegevens van Dutch Hospital Data. De gebruikte ICD-10 codes voor hart- en vaatziekten zijn. ICD-10 codes I713-714, ICD-9 codes 4413-4414.

Resultaten

Tabel 1. Kerncijfers over AAA naar leeftijd en geslacht in Nederland in 2024

		Absolute aantallen	Gem. lft	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	≥90
Sterfte[†]	Mannen	329	80	----------	----------	35[a]	----------	----------	111	155	28
	Vrouwen	156	82	----------	----------	16[a]	----------	----------	39	72	29
	Totaal	485	81	----------	----------	51[a]	----------	----------	150	227	57
Ziekenhuisopnamen[±]	Mannen	2703	74	----------	----------	112[a]	----------	658	1299	590	44
	Vrouwen	593	76	----------	----------	18[a]	----------	105	294	156	20
	Totaal	3296	75	----------	----------	130[a]	----------	763	1593	746	64
Dagopnamen[±]	Mannen	199	77	----------	----------	23[a]	----------	----------	107	---69[a]---	
	Vrouwen	49	75	----------	----------	10[a]	----------	----------	25	---14[a]---	
	Totaal	248	77	----------	----------	33[a]	----------	----------	132	--83[a]--	

		Gemiddeld aantal dagen	0-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	≥90
Gemiddeld aantal ligdagen in het ziekenhuis[±]	Mannen	5	5	--------8[a]---------		6	6	5	3	3
	Vrouwen	6	6	---------4[a]----------		7	5	5	3	3
	Totaal	6	6	---------6[a]---------		6	6	5	3	3

Prognose na eerste ziekenhuisopname[†/±]		Percentage	<75	75-84	≥85
30-dagen sterfte	Mannen	9,1	5,0	10,3	32,5
	Vrouwen	17,8	6,5	18,4	51,8
	Totaal	10,6	5,2	11,9	37,8
1-jaar sterfte	Mannen	15,6	9,4	18,9	43,8
	Vrouwen	25,6	12,2	27,9	60,3
	Totaal	17,3	9,8	20,7	48,4
5-jaar sterfte	Mannen	37,4	24,7	48,8	75,4
	Vrouwen	48,8	30,6	55,1	83,8
	Totaal	39,4	25,5	50,0	77,9

[a] Vanwege privacy redenen zijn sommige leeftijdscategorieën samengevoegd

[†] Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. ICD-10 codes I713-714, ICD-9 codes 4413-4414

[±] Op basis van gegevens van Dutch Hospital Data. ICD-10 codes I713-714, ICD-9 codes 4413-4414. Let op, deze cijfers gaan over het aantal opnames, niet het aantal individuele patiënten

Sterfte

Er zijn in 2024 329 mannen overleden aan AAA en 156 vrouwen. In totaal zijn 238 sterfgevallen (49%) vanwege AAA veroorzaakt door een AAA met ruptuur, 168 mannen en 70 vrouwen. In 2024 was het aandeel van AAA aan de totale hart- en vaatziekten sterfte 1%. Tot de leeftijd van 90 jaar overlijden er meer mannen dan vrouwen vanwege een AAA. De gemiddelde leeftijd van overlijden aan AAA is 80 jaar bij mannen en 82 jaar bij vrouwen.

Absolute sterfte aan AAA is in de periode 1980-2024 licht gestegen voor vrouwen. Voor mannen is een stijging zichtbaar tot 1995. Daarna stagneert het aantal sterfgevallen tot 2005. Vanaf 2005 is een daling zichtbaar in het aantal sterfgevallen vanwege AAA bij mannen. Vanaf 2014 is deze daling gestagneerd.

Figuur 1. Absoluut aantal sterfgevallen vanwege aneurysma van de abdominale aorta

Bron CBS

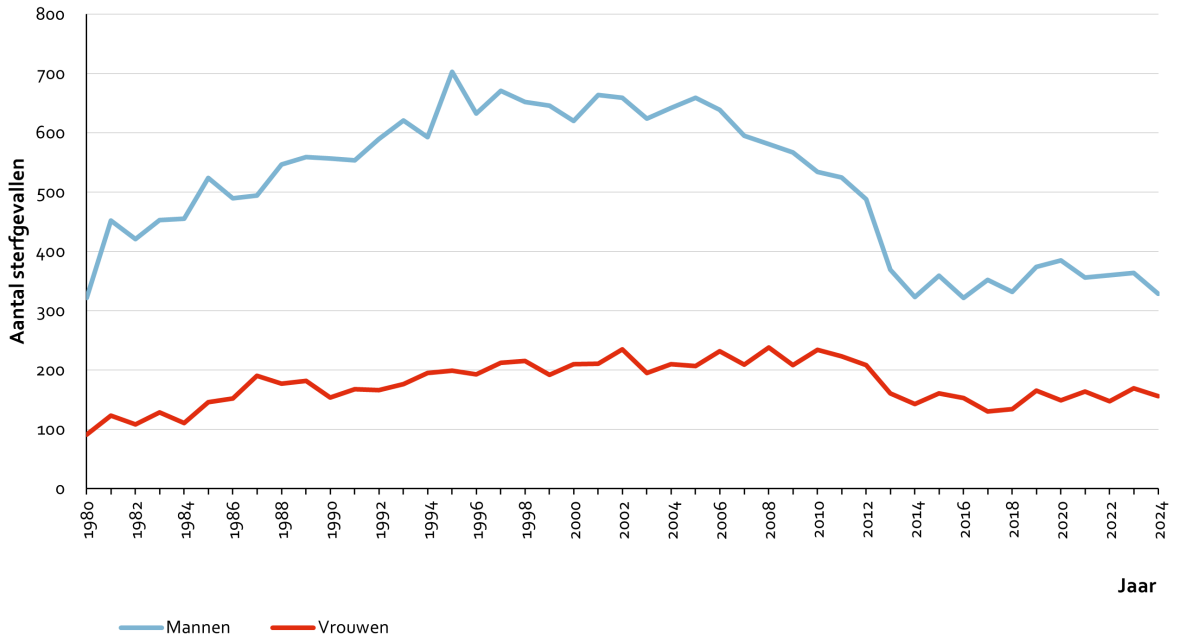

Prognose

In de periode van 2010 tot 2019 is de prognose berekend na een eerste ziekenhuisopname voor AAA. De 30-dagen-, 1-jaar- en 5-jaarsterfte zijn voor mannen respectievelijk 9,1%, 15,6% en 37,4% en voor vrouwen 17,8%, 25,6% en 48,8%. In de prognosecijfersfiguren en de kerncijfers tabel zijn de sterftecijfers na de eerste ziekenhuisopname per leeftijdsgroep voor mannen en vrouwen weergegeven.

Figuur 2 Aneurysma Abdominale Aorta. 30-dagen, 1- en 5 jaar sterfte in percentages, naar leeftijd en geslacht

Bron: CBS/DHD

Mannen

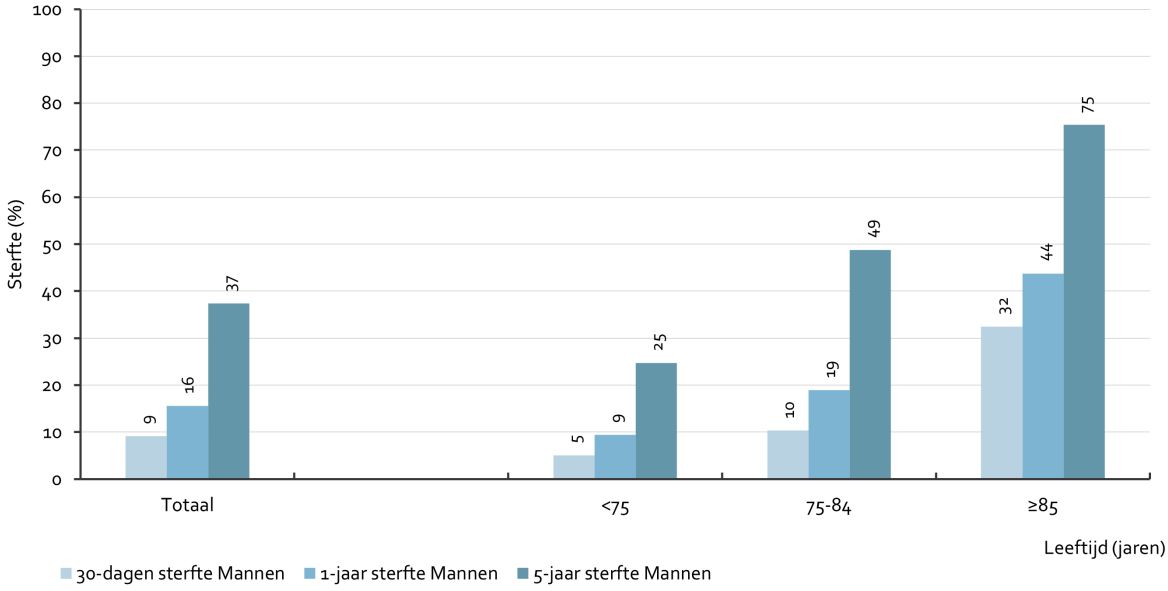

Figuur 3 Aneurysma Abdominale Aorta. 30-dagen, 1- en 5 jaar sterfte in percentages, naar leeftijd en geslacht

Bron: CBS/DHD

Vrouwen

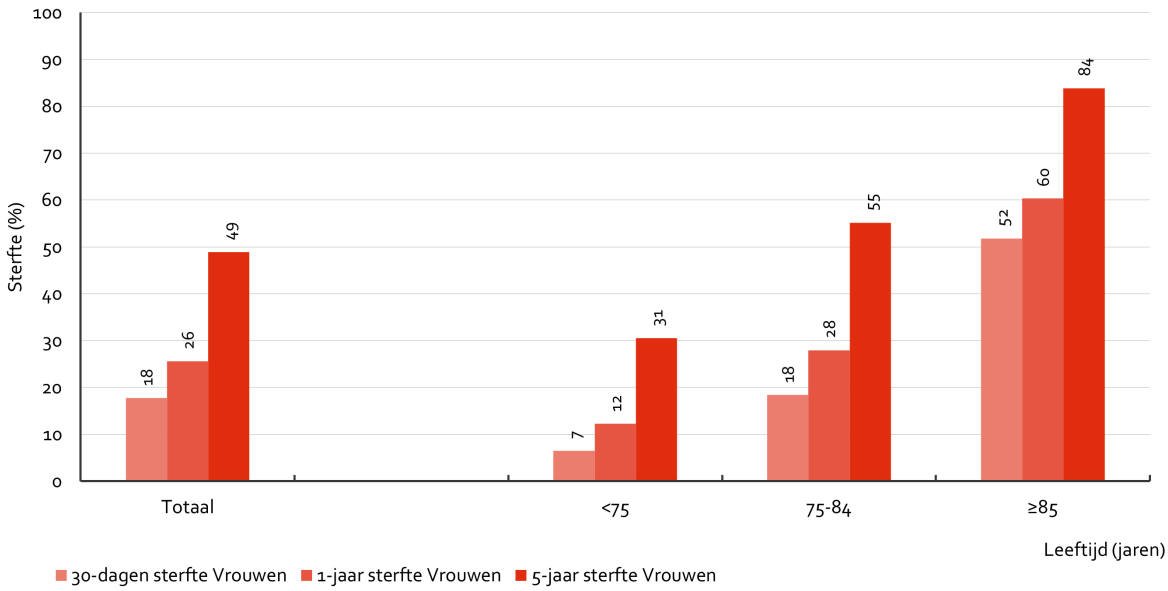

Ziekenhuisopnamen

In 2024 vonden er 3.296 ziekenhuisopnamen wegens AAA plaats. Waarvan 2.703 opnamen van mannen en 593 van vrouwen. Dit zijn afgerond 7 opnamen per dag voor mannen en 2 opnamen per dag voor vrouwen. De gemiddelde leeftijd bij een ziekenhuisopname

vanwege AAA was 74 jaar bij mannen en 76 jaar bij vrouwen. In 2024 zijn er 16 observaties geregistreerd vanwege een AAA, waarvan 3 vanwege een AAA met ruptuur. Voor mannen hebben er 12 observaties plaatsgevonden vanwege AAA, waarvan 2 met ruptuur. Voor vrouwen waren dit 4 observaties, waarvan 1 vanwege een AAA met ruptuur.

Het gemiddelde aantal ligdagen is voor mannen 5 dagen en voor vrouwen 6 dagen.

In de periode 1980 tot 2024 is het absolute aantal ziekenhuisopnamen voor vrouwen licht gestegen. Voor mannen is een stijging zichtbaar tot 1994 en een daling vanaf 2011.

Figuur 4. Absoluut aantal ziekenhuisopnamen aneurysma van de abdominale aorta

Bron DHD

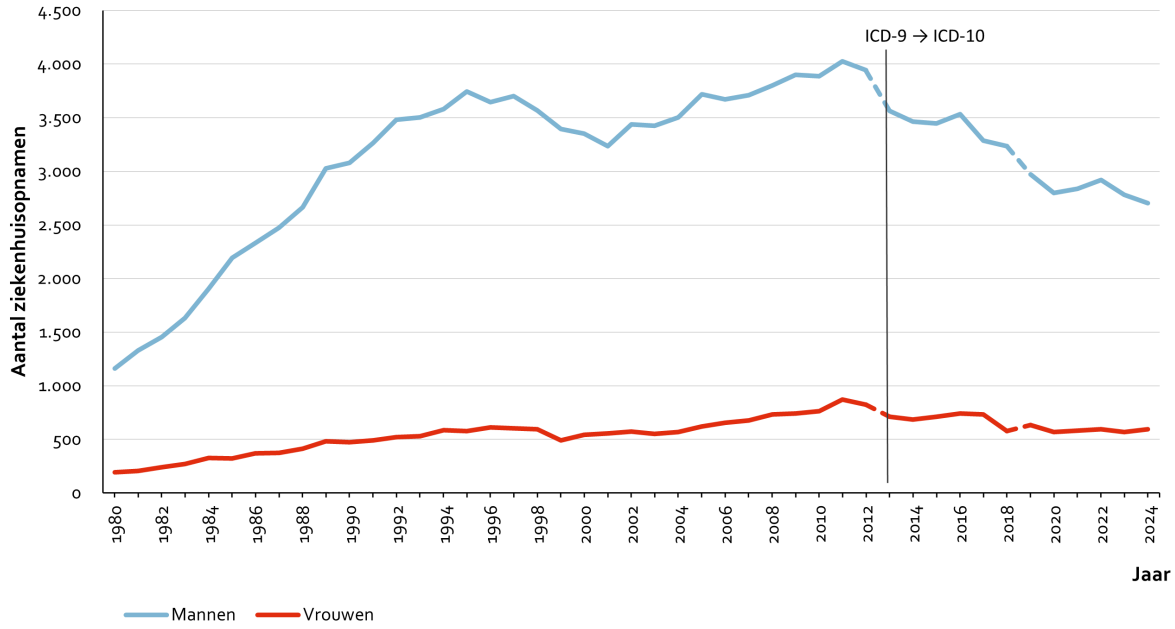

* Omwille van verschillende veranderingen is de vergelijkbaarheid van de cijfers na 2012 en van 2019 met de cijfers van de jaren ervoor beperkt. Om deze reden worden deze cijfers gestippeld weergegeven. Zie Hart- en vaatziekten in Nederland 2020, p36.

Dagopnamen

In 2024 vonden er 248 dagopnamen plaats vanwege AAA, waarvan 199 van mannen en 49 van vrouwen. De gemiddelde leeftijd bij een dagopname vanwege AAA was in 2024 77 jaar voor mannen en 75 jaar voor vrouwen. De meeste dagopnamen vinden plaats in de leeftijdsgroepen vanaf 70 jaar.